

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Murto, T. & Kangas, M. 2022. MobiilISOVELLUS ammattilaisten avuksi lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Turun Sanomat, Puheenvuoro 14.9.2022.

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Mobiilisovellus ammattilaisten avuksi lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn

TIINA MURTO, MAARIT KANGAS

Turun Sanomat
14.09. 03:00

ALIO

Lähisuhdeväkivalta on tilastojen mukaan kasvanut huolestuttavasti viime vuosina niin Suomessa kuin maailmallakin. Lähisuhdeväkivaltaa kokeneilla henkilöillä on usein vakavia ja pitkäkestoisia fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia seurauksia, joiden hoitaminen maksaa koko yhteiskunnalle suuria summia.

Lähisuhdeväkivallalla tarkoitetaan tilannetta, jossa väkivaltaa tekee ihmiselle läheinen henkilö, johon hän on tunne- tai riippuvuussuhteessa. Lähisuhdeväkivalta voi olla fyysistä tai henkistä; kontrollointia, vallankäyttöä, kritisointia, vainoa, taloudellista ja seksuaalista väkivaltaa. Usein väkivallasta ei jää näkyviä jälkiä, josta sen voisi tunnistaa. Lähisuhdeväkivallan kokija voi olla kuka tahansa, mutta erityisesti naiset ovat riskiryhmässä.

Tutkimuksissa on osoitettu, että lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy ja tunnistaminen laskee kustannuksia, ja on yhteiskunnalle kokonaisvaltainen ja kannattava sijoitus, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilla on tärkeä rooli. Huolen herätessä on uskallettava ottaa asia puheeksi ja kysyä asioista suoraan, sillä usein väkivallan kohteen kokema voimakas pelko ja häpeä estävät häntä kertomasta tilanteesta oma-aloitteisesti. Lähisuhdeväkivalta jää kuitenkin liian usein tunnistamatta jopa ammattilaisilta.

Turun ammattikorkeakoulun koordinoimassa, EU-rahoitteisessa DOMINO-hankkeessa (Educational mobile application for prevention of

Domestic Violence) on haluttu vastata tunnistettuihin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten tarpeisiin. Suomessa, Kreikassa ja Portugalissa toteutettujen asiantuntijahaastattelujen pohjalta on kehitetty verkkokoulutus sekä mobiilisovellus sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn liittyvän osaamisen lisäämiseksi.

Haastattelujen mukaan ammattilaiset pitivät lähisuhdeväkivaltaa moniulotteisena ilmiönä, jolla on useita haitallisia vaikutuksia kokijaan, tekijään, perheeseen ja koko lähiympäristöön. Laajasti ajateltuna lähisuhdeväkivallalla on haitallisia sosioekonomisia seurauksia koko yhteiskunnalle. Koulutusta aiheesta pidettiin keskeisenä tekijänä lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä. Tätä on suositeltu myös äskettäin julkaistussa suomalaistutkimuksessa.

Ammattilaiset toivat esille puheeksi ottamisen vaikeuden omassa työssään, kun huoli lähisuhdeväkivallasta herää. He toivat myös esille liian vähäisen osaamisensa huolen puheeksi ottamiselle. Puheeksi ottamista helpottamaan toivottiin konkreettisia ja helposti saavutettavia apuvälineitä.

Pelkoa siitä, ettei tiedä miten toimia, jos asiakas kertoo väkivallasta, on myös esitetty syyksi olla ottamatta väkivaltaa puheeksi. Tämän vuoksi koulutuksen toivottiin sisältävän konkreettisten menetelmien lisäksi tietoa palvelujärjestelmästä ja lainsäädännöstä, jotta ammattilaisena tietää, miten toimia ja minkä avun piiriin ohjata asiakas, kun lähisuhdeväkivalta tulee tietoon asiakaskontaktissa.

DOMINO-mobiilisovellus on ilmainen ladattava sovellus, jonka tarkoituksena on auttaa ja helpottaa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten jokapäiväistä työtä. Sovelluksesta löytyy puheeksi ottoon ja lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen auttavia kysymyksiä sekä vinkkejä, joista sekä ammattilainen että myös väkivallan kokija voi löytää lisäapua. Omaa osaamista voi kartoittaa laajemmin DOMINO-verkkokoulutuksen avulla, jonka löytää myös sovelluksen kautta.

DOMINO-mobiilisovelluksen kehittämisessä on ollut mukana Turun ensi- ja turvakodin Lähisuhdeväkivaltatyö Pilarin asiantuntijoita. Pilarissa tarjotaan keskusteluapua kaikille lähisuhdeväkivaltaa kohdanneille aikuisille ja lapsille.

Lähisuhdeväkivallan vastaiseen työhön tarvitaan jatkuvaa monialaista yhteistyötä ja koulutusta eri tahojen kesken. Jokaisen ammattilaisen, joka kohtaa väkivaltaa kokeneen henkilön, yhteiskunnallinen velvollisuus ja vastuu on puuttua kaikenlaiseen väkivaltaan ja edistää oikeutta turvalliseen ja väkivallattomaan elämään.

FT Tiina Murto toimii Turun ammattikorkeakoulussa kättilötyön lehtorina ja DOMINO-hankkeen projektipäällikkönä. Maarit Kangas toimii lähijohtajana sekä kriisi- ja väkivaltatyöntekijänä Turun ensi- ja turvakodin Lähisuhdeväkivaltatyö Pilarissa.